

Ιλιάδα, ΟΜΗΡΟΥ, ραψωδία π, στιχ 786-822

Αλλ' όταν τέταρτην φοράν ωσάν θεός ορμούσε, 786

Τότε σου εφάνη, Πάτροκλε, το τέλος της ζωής σου.

ότι στη μάχην σου 'λθ' εμπρός τρομακτικός ο Φοίβος.

Και δεν τον είδε, ως έρχονταν, στην ταραχήν της μάχης,

μες στην κατάχνια ολόκλειστος. του εστήθη οπίσω ο Φοίβος, 790

με την παλάμην πετακτήν του επάταξε τους ώμους

και όλην την ράχιν. κι έστριψαν τα μάτια του Πατρόκλου.

Και ο Φοίβος απ' την κεφαλήν του επέταξε το κράνος,

που αντήχησε, ως εκύλησε στα πόδια εκεί των ίππων.

και η χαίτη του στα χώματα μολύνθη και στο αίμα. 795

Και ως τότε δεν εγένετο να μολυνθεί στο χώμα

ο κώνος λαμπροφούντωτος, που έσκεπε τ' ωραίο

μέτωπο και την κεφαλήν του θείου Αχιλλέως.

και τότε το 'δωκεν ο Ζευς του Έκτορος να σκέπει

την κεφαλήν του κι έφθανε σ' αυτόν η μαύρ' ημέρα. 800

Κι εκόπη το μακρόσκιο κοντάρι στην παλάμην

το λογχοφόρο, το βαρύ, και του 'πεσε απ' τους ώμους

μ' όλον τον τελαμώνά της η κροσσωμένη ασπίδα.

Και ο Φοίβος, του Διός υιός, τον θώρακα του λύει.

Εθεοκρούσθη ο Πάτροκλος, του ελύθηκαν τα μέλη 805

Και θαμπωμένος έμεινε. και οπίσω με την λόγχην

τον κτύπησ' ένας Δάρδανος των ώμων εις την μέσην,

ο Πανθοΐδης Εύφορβος, που επρώτευε των άλλων

στην λόγχην, εις το τρέξιμο και στην ιππομαχίαν.

Όταν πολέμου αμάθητος πρωτήλθεν ιππομάχος, 810

είκοσι άνδρες μόνος του κατέβασε απ' τους ίππους.

Αυτός πρώτος σ' ελόγχισεν, ω Πάτροκλε ιππομάχε,

και δεν σε φόνευσε, κι ευθύς την λόγχην απ' το σώμα

άρπαξε και μες στον στρατόν εσύρθη, δεν εστάθη
ν' αντιταχθεί στον Πάτροκλον, αν και ξαρματωμένον. 815
Αλλ' ως το χέρι του θεού τον δάμασε και η λόγχη,
Προς τους συντρόφους έστρεφε την μοίραν να αποφύγει.
Και ο Έκτωρ απ' τες φάλαγγες, αμ' είδε τον γενναίον
Πάτροκλον ν' αποσύρεται κονταροπληγωμένος,
Προχώρησε, του εστήθη εμπρός, και μέσα εις το λαγγόνι 820
Την λόγχην όλην έμπηξε κι η άκρη εβγήκε πέρα.
Έπεσε και κατήφεια στους Αχαιούς εχύθη.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Ποιο είναι το θέμα της Ιλιάδας (μον 4)
- 2) Να γράψετε την περίληψη του αποσπάσματος σε μία παράγραφο (μον 4)
- 3) α) Να δώσετε έναν τίτλο στο απόσπασμα (μον 2)
β) Ενώ η αφήγηση γίνεται σχεδόν σε όλη την Ιλιάδα σε γ' πρόσωπο, ο ποιητής αλλάζει το πρόσωπο αφήγησης όταν απευθύνεται στον Πάτροκλο. Ποιο πρόσωπο χρησιμοποιεί και γιατί (μον 2)
γ) Που φαίνεται η συμπάθεια του ποιητή προς τον Πάτροκλο (να σημειώσετε τα αντίστοιχα χωρία) (μον 2)
- 4) Να απαντήσετε στα ερωτήματα όσον αφορά στο σταδιακό αφοπλισμό του Πάτροκλου. α) Με ποια σειρά αφαιρούνται τα όπλα του Πάτροκλου (μον 3) και β) Ποιος θεός βοηθά στο να θανατωθεί ο Πάτροκλος και γιατί η ενέργεια αυτή του θεού εξυψώνει τον ήρωα (μον 3)